

ETKİLEŞİMLİ ETKİNLİK KİTAPÇIĞI

HALININ Altına Süpürmek

9

Atasözü Kitabı

OKUDUĞUNU ANLAMA

1- "Ok yaydan çıktı" deyiminin geçtiği hikâyede, karakter hangi davranışından pişman oldu? Bu deyimle ne anlatılmak istenmiş olabilir?

2- "Yumurta kapiya dayanmak" hikâyesinde karakter hangi konuda geç kaldı? Bu olaydan sonra ne öğrenmiş olabilir?

3- "Bardaktan boşanırcasına yağmak" deyiimiyle anlatılan sahnede, yağmurun şiddeti olayları nasıl etkilemiştir? Bu sahnede yazar hangi duyguyu vermek istemiştir?

4- "Sudan çıkmış balığa dönmek" deyiminin geçtiği bölümde, karakter neden böyle hissetmiştir? Sen yeni bir ortama girdiğinde hiç benzer hisler yaşadın mı?

5- "Gözlerinden okumak" deyiminin kullanıldığı hikâyede, kahraman arkadaşının duygusunu nasıl anlamıştır? Bu durum empatiyle nasıl ilişkilidir?

6– “**Başına devlet kuşu konmak**” deyiminin geçtiği hikâyede kahraman ne tür bir şans elde etmiştir? Bu şans nasıl değerlendirmiştir?

7– “**Kuş uçurtmamak**” deyiminin geçtiği hikâyede, karakter neden kimseyi dışarı bırakmamıştır? Bu davranış çevresindekileri nasıl etkilemiştir?

8– “**Halının altına süpürmek**” deyimi hangi olayda geçmiştir?
Bu deyimle anlatılmak istenen mesaj nedir?

9– Kitaptaki karakterlerden biri “**ok yaydan çıktı**” deyimiyle benzer bir hata yapıyor ama sonrasında davranışını düzeltiyor. Sence hatayı fark edip düzeltmek neden önemlidir?

10– Kitaptaki deyimlerin hepsi birer hayat dersi içeriyor. Bu deyimlerden seni en çok etkileyen hangisiydi? O deyim sana öğrettiği mesajı yaz.

SÖZCÜK ETKİNLİĞİ

Deyimlerin Tozunu Alalım

Kazanım: Deyimlerin anlamlarını bağlam içinde tahmin eder ve günlük yaşamla ilişkilendirir.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

Aşağıdaki deyimlerin her birini oku. Her deyim ne anlama geldiğini kendi sözlerinle yaz.

Bir tanesini senin için örnekledim, diğerlerini sen tamamla.

Deyim	Anlamı (kendi sözlerinle)
Örnek: Halının altına süpürmek	Bir hatayı gizlemek, görmezden gelmek.
Ok yaydan çıktı	
Bardaktan boşanırcasına yağmak	
Sudan çıkmış balığa dönmek	
Gözlerinden okumak	
Yumurta kapıya dayanmak	

- Etkinliğin sonunda en çok hoşuna giden deyimi seç, onunla bir cümle kur.

CÜMLE ETKİNLİĞİ

Etkinlik Adı: Deyimler Günlüğü

Kazanım: Deyimleri anlamına uygun biçimde kullanır; duygu ve düşüncelerini yazılı olarak ifade eder.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

Aşağıdaki deyimlerden birini seç.

○ deyimi bugün yaşadığın ya da hayal ettiğin bir olayla ilişkilendirerek kısa bir "günlük cümlesi" yaz.

Bir örneği senin için yazdım, diğerlerini sen tamamla.

Deyim	Benim Günlük Cümlem
Örnek: Halının altına süpürmek	Bugün arkadaşım defterimi yanlışlıkla yırttı, ben de sinirlenmek yerine konuyu halının altına süpürdüm.
Ok yaydan çıktı	
Bardaktan boşanırcasına yağmak	
Sudan çıkmış balığa dönmek	
Gözlerinden okumak	
Yumurta kapıya dayanmak	

METİN ETKİNLİĞİ-1

Etkinlik Adı: **Deyimin Peşinde**

Kazanım: Bir deyimı açıklayan kısa metin oluşturur; olayların neden-sonuç ilişkisini kavrar.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

Aşağıda bir olayın başı verilmiştir.

Sen olayın devamını **"halının altına süpürmek"** deyimini kullanarak tamamla.

- 1- Olayın nasıl geliştiğini ve nasıl sonuçlandığını sen yaz.
- 2- Hikâyene deyimı anlamına uygun bir şekilde yerleştir.
- 3- Sonuna, bu olaydan çıkarılacak bir ders ekle.

"Sude, kardeşiyle kavga etmişti. Odaya girdiğinde annesi,

yerdeki kırık vazoyu görünce..."

METİN ETKİNLİĞİ 2

Etkinlik Adı: Gözlerinden Okudum

Kazanım: Bir deyiimi anlamına uygun şekilde kullanır; duygu ve düşüncelerini yazılı olarak ifade eder.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

Bazen bir arkadaşımız bir şey söylemeden de üzgün ya da mutlu olduğunu anlayabiliriz. İşte bu duruma **"gözlerinden okumak"** denir.

Bugün senin bir arkadaşının yüzünden duygusunu anlamaya çalıştığın bir anı düşün. Aşağıdaki soruları cevaplayarak kısa bir metin yaz.

- 1- O kişi kimdi?
- 2- Gözlerinden ne okudun?
- 3- O an ona ne söylemek veya yapmak istedin?
- 4- Bu olay sana empati kurmakla ilgili ne öğretti?

İstersen metnin sonuna küçük bir başlık ekle.

SOSYAL HAYAT ETKİNLİĞİ-2

Etkinlik Adı: Söylediğin Söz Yaydan Çıkar

Kazanım: Söylediği sözlerin sonuçlarını fark eder, sorumluluk bilinci geliştirir.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

Bir gün Efe sinirlenip arkadaşına kırıcı bir şey söyledi.

Söz ağzından çıkar çıkmaz pişman oldu, ama artık **ok yaydan çıkmıştı**.

○ andan sonra nasıl davranması gerektiğini düşündü.

1- Efe'nin bu durumda ne hissettiğini yaz.

2- "Ok yaydan çıktı" deyimi ne anlama gelir?

3- Bazen söylediğimiz sözleri geri almak neden zordur?

4- Bu olaydan hangi dersi çıkarırsın?

KENDİNİ İFADE ETME

Etkinlik Adı: **Düşünmeden Konuşma!**

Kazanım: Bir deymi anlamına uygun biçimde kullanır; topluluk önünde duygu ve düşüncelerini ifade eder.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

Bugün **"Ok yaydan çıktı"** deymiyle ilgili kısa bir konuşma hazırlayacaksın.

Bu deyim, söylenen sözün ya da yapılan davranışın artık geri alınamayacağı durumlar için kullanılır.

Haydi düşün: Birinin kalbini istemeden kırdığın bir zamanı hatırla.

○ anda neler olmuştu? Neler hissetmiştin?

Şimdi sınıf arkadaşlarına bu konuyla ilgili bir konuşma yap.

Konuşmanda şunlara yer verebilirsin:

- 1- "Ok yaydan çıktı" deymi sana ne ifade ediyor?
- 2- Söylediğimiz sözler geri alınabilir mi?
- 3- Konuşmadan önce düşünmek neden önemlidir?
- 4- Hepimiz bu konuda nelere dikkat etmeliyiz?

Hazırlık İpucu:

Konuşmanı **"Sevgili arkadaşlarım,"** diyerek başlatabilirsin.

Sözlerini duygu ve örneklerle destekle; ses tonunu sınıfa uygun ayarla.

MATEMATİK

ETKİNLİĞİ -1

Etkinlik Adı: Yağmur Gibi Sorular

Kazanım: Toplama ve çıkarma işlemlerini gerektiren problemleri çözer.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

○ gün yağmur **bardaktan boşanırcasına** yağıyordu.
Elif, pencereden dışarı bakarken damlaları saymaya başladı.
Birinci dakikada 24, ikinci dakikada 36 damla saydı.
Üçüncü dakikada 15 damla eksik yağdı.

1- Elif üçüncü dakikada **kaç damla** saymıştır?

2- İlk üç dakikada toplam kaç damla yağmıştır?

$$1 + 2 = 3$$

MATEMATİK

ETKİNLİĞİ -2

Etkinliğin Adı: **Zaman Yetmedi**

Kazanım: Zaman ölçme ve işlem becerisini kullanarak problemi çözer.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

Ahmet, pazartesi günü 30 dakika ödev yaptı.

Salı günü "nasıl olsa yarın yaparım" dedi.

Çarşamba günü 50 dakika ödev yapmak zorunda kaldı.

"Yumurta kapiya dayandı!" dedi gülerek.

1- Ahmet iki günde toplam kaç dakika ödev yapmıştır?

2- Pazartesi ve çarşamba günleri arasında ödev süresi farkı kaç dakikadır?

3- Ahmet bu olaydan ne öğrenmiştir?

FEN BİLİMLERİ ETKİNLİĞİ

Etkinlik Adı:
**Yeni Ortama
Uyum**

Kazanım: Canlıların yaşadıkları ortama uyum sağladıklarını fark eder.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

Bir balığı akvaryumdan çıkarıp masanın üzerine koyarsak ne olur?

Bir süre sonra **"Sudan çıkmış balığa dönmek"** deyiminin anlamını hemen anlayabiliriz.

1-

"Sudan çıkmış balığa dönmek" deyimini hangi durumlar için kullanılır?

2-

Balık neden karada yaşayamaz?

3-

İnsanlar da yeni bir ortama geçtiklerinde zorlanabilir.

Peki sen yeni bir sınıfa ya da ortama girdiğinde neler hissedersin?

4-

Zamanla bu ortama nasıl uyum sağlayabilirsin?

GRUP ÇALIŞMASI

Etkinlik Adı: **Deyimlerle Sahne Zamanı**

Kazanım: Bir deymi anlamına uygun biçimde canlandırır; iş birliği içinde çalışmanın önemini fark eder.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

Sınıfı 4–5 kişilik gruplara ayırın.

Her grup aşağıdaki deyimlerden birini seçsin ve kısa bir canlandırma hazırlasın:

- Yumurta kapıya dayanmak
- Gözlerinden okumak
- Ok yaydan çıktı
- Bardaktan boşanırcasına yağmak
- Başına devlet kuşu konmak
- Grup içinde roller paylaşın (anlatıcı, karakterler, ses efekti vb.).
- Deyimin anlamını oyununuzda doğru şekilde gösterin.
- Sunumdan sonra diğer gruplar deyimden hangisi olduğunu tahmin etsin.
- En anlamlı ve yaratıcı canlandırmayı birlikte seçin.

GÖRSEL SANATLAR ETKİNLİĞİ

Etkinlik Adı: Yağmurun Deyimi

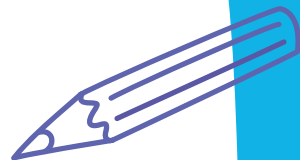
Kazanım: Bir deymi görsel biçimde ifade eder; doğa olaylarını duygularıyla ilişkilendirir.

Etkinliğin Uygulanışı (Yönerge):

"Bardaktan boşanırcasına yağmak" deymi, çok şiddetli yağan yağmuru anlatır.

Ama sen bu kez sadece yağmuru değil, o yağmurun altında insanların, hayvanların veya doğanın neler hissettiğini de çizeceksin.

1. Yağmurlu bir sahne düşün: belki okul dönüşü, belki parktasın.
2. Yağmurun gücünü göstermek için renkleri ve çizgileri istediğin gibi kullan.
3. Resmine deyimin adını yaz: "Bardaktan boşanırcasına yağmak".
4. Çizimini bitirdikten sonra resmine bir başlık koy ve o sahnede neler hissettiğini kısa bir cümleyle yaz.

KİTAP DEĞERLENDİRME FORMU

Adım Soyadım:

Sınıfım:

Kitabın Adı:

Yazarı:

Okuduğum Tarih:

1- Kitabı okurken nasıl hissettin?

Çok heyecanlıydım

Merak ettim

Mutlu oldum

Biraz üzgündüm

Sıkıldım

2- Hikâyenin en çok hangi bölümünü sevdin? (Kısaca yaz.)

.....

.....

3- Kitabın **ana karakteri** kimdi? (İsim yaz.)

.....

.....

4- Kitapta geçen bir olay anlat. (Kısaca 2-3 cümle ile yaz.)

.....

.....

5– Bu hikâyeden hangi mesajı çıkardın? (İstediğin seçeneği işaretle.)

Arkadaşlık önemlidir

İletişim dostluğu güçlendirir

İletişim dostluğu güçlendirir

Ayrılık üzücüdür ama sevgi kalıcıdır

Başka bir mesaj:

6– Kitapta geçen hangi bilimsel bilgiyi öğrendin? (Kısa bir cümle ile yaz.)

.....
.....

7– Sence kitabın dili nasıldı? (İstediğin seçeneği işaretle.)

Çok anlaşılırdı

Bazı yerler karışık

Bazen zorlandım

Çok kolaydı

8– Kitabı bir arkadaşına önerir misin? (İşaretle ve sebebini yaz.)

Evet

Hayır

Sebebi

.....

9– Kitap kapağı ve resimleri hakkında ne düşünüyorsun? (Kısaca yaz.)

.....
.....

10– Son olarak, kitaba kaç puan verirsin? (0'dan 10'a kadar bir sayı yaz.)

.....

HALININ ALTINA SÜPÜRMEK

CEVAP ANAHTARI

Okuduğunu Anlama

1. Kahraman, düşünmeden konuştuğu için pişman olmuştur. Deyim, yapılan bir davranışın artık geri alınamayacağını anlatır.
2. Kahraman ödevini son ana bıraktığı için geç kalmıştır. Zamanında başlamanın önemini öğrenmiştir.
3. Yağmur çok şiddetli yağmış, kahraman dışarıda ıslanmıştır. Yazar heyecan ve hareket duygusu vermek istemiştir.
4. Yeni bir ortama giren kahraman kendini yabancı ve tedirgin hissetmiştir. (Serbest çalışma)
5. Kahraman, arkadaşının duygusunu bakışlarından anlamıştır. Bu durum empati kurma becerisini gösterir.
6. Kahraman beklediği bir ödül kazanmıştır. Şansını çalışkan davranarak değerlendirmiştir.
7. Kahraman, çevresindekilere izin vermeyip aşırı koruyucu davranmıştır. Bu tutum çevresindekileri sıkıştır.
8. Kahraman hatasını gizlemeye çalışmıştır. Deyim, sorunları saklamanın çözüm olmadığını anlatır.
9. Hata yapıldığında onu fark edip düzeltmek olgunluk göstergesidir. (Serbest çalışma)
10. Öğrencinin kişisel yanıtı değişebilir. (Serbest çalışma)

HALININ ALTINA SÜPÜRMEK

CEVAP ANAHTARI

Sözcük Etkinliği (Deyimlerin Tozunu Alalım)

Deyim	Anlamı
Ok yaydan çıktı	Artık geri dönülemeyecek bir duruma gelmek.
Bardaktan boşanırcasına yağmak	Çok şiddetli yağmur yağmak.
Sudan çıkmış balığa dönmek	Yeni bir durumda şaşırarak, ne yapacağını bilememek.
Gözlerinden okumak	Birinin duygusunu konuşmadan anlamak.
Yumurta kapiya dayanmak	Son anda harekete geçmek zorunda kalmak.

Son cümle: (Serbest çalışma)

Cümle Etkinliği (Deyimler Günlüğü)

Öğrenci günlük cümlesini kendi deneyiminden yola çıkarak yazacaktır.
(Serbest çalışma)

Metin Etkinliği – 1 (Deyimin Peşinde)

“Sude, kardeşiyle kavga etmişti. Annesi kırık vazoyu görünce çok üzüldü. Sude hatasını gizlemek yerine itiraf etti. Hataları halinin altına süpürmemek gerektiğini öğrendi.”

HALININ ALTINA SÜPÜRMEK

CEVAP ANAHTARI

Metin Etkinliği – 2 (Gözlerinden Okudum)

Öğrenci kendi gözlemini yazacaktır.

Beklenen cevap: Arkadaşının duygusunu fark etmek, empati göstermek, yardım etmek.
(Serbest çalışma)

Sosyal Hayat Etkinliği – 1 (Zamanı Kaçırma)

1. Derin kaygı ve pişmanlık hissetmiştir.
2. Çünkü işler birikir, sonuçlar istenilen gibi olmaz.
3. Zaman planı yapmak, öncelik sırasına dikkat etmek.

Sosyal Hayat Etkinliği – 2 (Söylediğin Söz Yaydan Çıkar)

1. Efe üzüntü ve pişmanlık hissetmiştir.
2. Söylenen söz artık geri alınamaz.
3. Çünkü sözcükler insanları kırabilir.
4. Konuşmadan önce düşünmek gerektiğini öğrenmiştir.

Kendini İfade Etme Etkinliği (Düşünmeden Konuşma!)

Öğrenciler kendi konuşmalarını hazırlayacaktır.

Değerlendirme: Deyimi doğru kullanma, duygu aktarımı, ses tonu.
(Serbest çalışma)

Matematik Etkinliği (Yağmur Gibi Sorular)

1. $36 - 15 = 21$ damla.
2. $24 + 36 + 21 = 81$ damla.

HALININ ALTINA SÜPÜRMEK

CEVAP ANAHTARI

Matematik Etkinliği – 2 (Zaman Yetmedi)

1. $30 + 50 = 80$ dakika.
2. $50 - 30 = 20$ dakika fark.
3. Ertelemenin işleri zorlaştırdığını öğrenmiştir.

Fen Bilimleri Etkinliği (Yeni Ortama Uyuml)

1. Uyum sağlayamayan, şaşkın kalan kişiler için kullanılır.
2. Çünkü solunum yapamaz, yaşaması için su gerekir.
3. Yeni ortamda tedirgin ve yabancı hissedebilirim. (Serbest çalışma)
4. Zamanla tanıyarak, iletişim kurarak alışabilirim.

Grup Etkinliği (Deyimlerle Sahne Zamanı)

Değerlendirme: Deyimi doğru anlamak, sahne iş birliği, yaratıcılık.
(Serbest çalışma)

Görsel Sanatlar Etkinliği (Yağmurun Deyimi)

Öğrenciler “Bardaktan boşanırcasına yağmak” deyimini görsel olarak ifade edeceklerdir.

Değerlendirme: Renk kullanımı, sahne duygusu, deyim anlamını yansıtırma.
(Serbest çalışma)